

“ENERJİ GEMİSİ SAVRULUYOR”

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Antalya Şubesi tarafından düzenlenen Akdeniz Bölgesi Enerji Forumu 30 Haziran -1 Nisan 2007 tarihlerinde yapıldı. TMMOB İkinci Başkanı Hüseyin Yeşil açılış konuşmasında, enerji alanında yaşanan krizin özelleştirme politikalarından kaynaklandığı kaydederek, özelleştirme yapılacağı gerekçesiyle yıllardır yatırım yapılmadığına dikkat çekti. EMO Yönetim Kurulu Saymanı Hüseyin Önder ise Avrupa Birliği müzakere sürecinde enerji alanında piyasalaştırma uygulamalarına tam uyum sağlandığını kaydederek, “Enerji sektöründe özelleştirme ve piyasalaştırma nedeniyle AB ülkelerinde bile çok ciddi sıkıntılar yaşandığı bilinmektedir” diye konuştu. EMO Antalya Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Dolanay, günü birlik yasal düzenlemelerle enerji alanı sürekli yalpalayan bir gemiye dönüştürdüğünü ifade ederek, “Dümenin sahibi yoktur. Gemi, rüzgar nereden eserse oraya savrulmaktadır” dedi.

EMO Antalya Şubesi tarafından düzenlenen Akdeniz Bölgesi Enerji Forumu 30 Haziran -1 Nisan 2007 tarihlerinde Adonis Otel’de gerçekleştirildi. Forum kapsamında gerçekleştirilen “Enerji Potansiyeli”, “Bölgesel Enerji Sorunları”, “Enerji Çalışanlar ve Tüketiciler Konuşuyor”, “Enerji Verimliliği ve Kullanım Alışkanlıkları” başlıklı 4 oturumda 16 bildiri sunumu gerçekleştirilirken, “Enerji Politikalarının Akdeniz Bölgesine Etkileri” konulu bir de panel yapıldı.

Akdeniz Bölgesi Enerji Forumu’nda açılış konuşması yapan TMMOB İkinci Başkanı Hüseyin Yeşil, TMMOB

ve bağlı Odaların 200’e yakın bilimsel etkinlik düzenlediğine dikkat çekerek, “Toz duman bulutu içinde seçime gidiyoruz. Bu seçimin sonuçları şimdiden belli. Şimdi olduğu gibi iki partili bir meclis ya da bunların yanına bir parti daha eklenebilir. Bu toz duman bulutu içinde bugün burada yapılan etkinlik gibi diğer yaptığımız etkinliklerin etkisi ne yazık ki kaybolup gidiyor” diye konuştu.

Bölgenin ve Türkiye’nin elektrik enerjisi sorunlarının kaynağının 1984’ten bu yana uygulanan özelleştirme politikaları olduğuna dikkat çeken Yeşil, “1984’ten bu yana iktidar olmuş bütün partiler aynı politikaları ısrarla savundular. Bu konuda mevcut iktidar bunların içinde en başarılı olanıdır. Özelleştirme yapacağız diye elektrik enerjisi üretimi ve dağıtımı için yıllardır yatırım yapılmıyor ya da mecbur kaldıkça kısmen yapılıyor” dedi.

Enerjide Yönetim Krizi

İhtiyaç yokken enerji santrali yapılması ile kaynakların israf edilmesi kadar yetersiz yatırımın da arz güvenliğini tehlikeye atacağını ifade eden Yeşil, şöyle devam etti:

“Bu nedenle elektrik enerjisi üretimi, dağıtımı ve iletiminde uzun vadeli planlama şarttır. Ne yazık ki 1984’ten bu yana genel olarak planlamadan vazgeçilmiştir. Elektrik enerjisi üretimi, dağıtımı ve iletimi tek elden ve kamu tarafından yapılmak zorundadır. Çünkü elektrik enerjisi doğası gereği depolanamaz. Ürettiğin an tüketeceksin. Dolayısıyla bu alan özel sektörün kar hırsına ve piyasa kurallarına terk edilemez. Örneğin 1 Temmuz 2006 gecesinde olanları hepimiz biliyoruz. Otoprodüktör şirketleri elektrik enerjisi satış fiyatlarını beğenmedikleri için üretim yapmadılar ve o gece 13 ilimiz, 6-7 saat karanlıkta kaldı.”

Elektrik enerji sektöründe sürekli bir yönetim krizi olduğuna dikkat çeken Yeşil, “Enerji yönetiminde sürekli kriz oluşmasının nedenlerinden biri olan siyasi iktidar yanlısı kadrolaşma politikasından vazgeçilmeli ve bu iş yetenekli ve kurum içinden yetişen kadrolara bırakılmalıdır” dedi.

Önder: “Kamu Yatırıma Başlasın”

EMO Yönetim Kurulu Saymanı Hüseyin Önder ise açılış konuşmasında, Elektrik Mühendisleri Odası şubeleri tarafından düzenlenen enerji forumlarının, 6. Enerji Sempozyum öncesinde

hazırlık çalışması olarak nitelendirilebileceğini kaydederek, "Geçtiğimiz 10 yıllık sürede düzenlenen 5 sempozyumun ana temasını küreselleştirme ve özelleştirmelere karşı, enerji alanı savunmak oluşturdu" dedi.

Avrupa Birliği müzakere sürecinde küreleşme politikaları ile tam uyum sağlanmasının hedeflendiğini ve bu konunun devlet politikası haline getirildiğini ifade eden Önder, "Oysa özellikle enerji sektöründe özelleştirme ve piyasalaştırma konusunda AB ülkelerinde bile çok ciddi sıkıntıların yaşandığı bilinmektedir. Fransa'da kamunun enerji alanındaki payı yüzde 67 seviyesindedir" diye konuştu.

Akdeniz Bölgesi'nin özellikle yaz aylarında klima kullanımının artması nedeniyle arz güvenliğinde sıkıntılarla karşılaştığını anımsatan Önder, söyle devam etti:

"Dağıtım sisteminin özelleştirileceği gerekçesiyle yıllardır yapılmayan yatırımlar ve bakım hizmetlerinin,

planlı ya da plansız kesintilere neden olacağı açıktır. Bugün en yetkili ağızlardan 2009 yılından itibaren enerjide arz güvenliğinin tehlikede olduğu itiraf edilmektedir. Yasal düzenlemelerin yapılmasının ardından, kamunun yeniden enerji yatırımları yapabilmesinin önü açılmalıdır."

"Bölge Üretimi, Tüketimi Karşılıyor"

EMO Antalya Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Dolanay ise Akdeniz Bölgesi'nde enerji alanına gereken yatırımların yapılmaması ve yetersiz personel istihdamı sorunları yaşandığına dikkat çekerek, "Sorunun temelinde yıllardır çeşitli siyasal iktidarlarca enerji sektöründe izlenen yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına ağırlık vermeyen dışa bağımlı politikalar bulunmaktadır" dedi.

DSİ verilerine göre Türkiye'deki su potansiyelinin yüzde 9'unun Akdeniz Bölgesi'nde bulunduğunu kaydeden Dolanay, bölgenin hidrolik potansiyelinin yüzde 48'e yakın bölümünün kullanıldığını, ancak bölge üretiminin, tüketimini karşılamadığını kaydetti.

Bölgenin turizm merkezi olduğuna dikkat çeken Dolanay, çarpık şehirleşme nedeniyle enerjinin tüketiciye ulaştırılmasında problemlerin yaşandığını dile getirdi. Bölgenin güneş enerjisi potansiyeli yüksek olmasına rağmen kullanılmadığını kaydeden Dolanay, "Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımız bölge ihtiyacının büyük bir bölümünü karşılayacak potansiyelindedir. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına gerekli yatırımlar vakit kaybedilmeden yapılmalıdır" diye konuştu.

Tüm uyarılara rağmen enerji alanının serbestleşmeye zorlandığını belirten Dolanay, şu bilgileri verdi:

"2007 yılı bütçesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na 377.7 milyon YTL ödenek ayrıldı. Diyanet İşleri Bakanlığı'na ise bunun 4.3 katı tutarında kaynak tahsis edildi. Enerji sorununun ne kadar ciddi yaklaşıldığını bu rakamlar ortaya koymaktadır. Zengin hidrolik kaynaklarımızın yalnızca 4'te 1'i değerlendirilmiş ve yapımı süren santrallerin süresi içinde bitirilmesi için DSİ'ye yeterli kaynak aktarılmamıştır. Elektrik enerjisi, üretim iletim ve dağıtımının planlanmasında, bölgemiz gereksinimlerinin doğru tespit edilmesi yanında gerekli yatırımların planlanması ve zamanında gerçekleştirilmesi zorunludur. Tüketiciler açısından enerjinin ucuz, kesintisiz ve kaliteli olmasının sağlanması için ise üretim, iletim ve dağıtım faaliyetlerinin uyum içerisinde yürütülmesi gereklidir. Lobilerin talepleri doğrultusunda çıkarılan, günü birlik yasal düzenlemelerle enerji alanı sürekli yalpalayan bir gemiye dönüştürülmüştür. Dümenin sahibi yoktur. Gemi, rüzgar nereden eserse oraya savrulmaktadır." ◀